

6-Mercaptopurine (Purinethol) bij IBD

Inleiding

Uw behandelend arts heeft u Puri-nethol voorgeschreven. Dit is een geneesmiddel dat het immuunsysteem beïnvloedt. Het immuunsysteem is het systeem van het lichaam dat de mens beschermt tegen lichaamsvreemde stoffen en ziekten.

Door het gebruik van Puri-nethol wordt de zogenoemde ‘overactieve afweer’ onderdrukt: het remt de activiteit van de chronische darmontsteking. Wanneer blijkt dat u goed op het middel reageert, kan Puri-nethol vele jaren gebruikt worden.

In deze folder staat algemene informatie over Puri-nethol. Het is verder belangrijk dat u ook de bijsluiter van de apotheek goed doorleest.

Behalve bij inflammatoire darmziekten, wordt Puri-nethol ook voorgeschreven bij bepaalde soorten van bloedkanker, in hoge doseringen. Omdat bleek dat Puri-nethol ook de activiteit van ontstekingscellen remt, wordt het middel ook toegepast bij de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa. Dit laatste is dus de reden waarom u het medicijn krijgt voorgeschreven. Omdat bij u de dosering veel lager is (dan bij de behandeling van bloedkanker) zijn de bijwerkingen en de kans op die bijwerkingen aanzienlijk minder! Dat is belangrijk om te weten, daar het mogelijk is dat de bijsluiter die u van de apotheek krijgt, gericht is op mensen met bloedkanker.

Puri-nethol valt onder de medicijngroep ‘thiopurines’. Een ander bekend middel dat ook bij chronische darmziekten wordt gebruikt, is azathioprine (Imuran). Indien u dat middel gebruikt, kunt u deze folder ook gebruiken als achtergrondinformatie.

Effect

Puri-nethol moet veelal 2 tot 4 maanden gebruikt worden voordat het effect merkbaar is. Daarom gaat u wellicht -in overleg met uw arts- in eerste instantie door met de medicatie die u al gebruikt.

Wanneer blijkt dat u goed op het middel reageert en er geen bijwerkingen optreden, kan Puri-nethol langdurig gebruikt worden.

Dosering/inname

U gebruikt Puri-nethol in tabletvorm. De dosis is afhankelijk van uw lichaamsgewicht en een aantal andere factoren. De dosering verschilt per persoon. Gebruik altijd de dosering die uw arts u heeft voorgeschreven en nooit meer of minder.

Puri-nethol dient u tijdens, of direct na de maaltijd in te nemen. U kunt de tabletten doorslikken met voedsel of water. Het is belangrijk dat u ze niet kauwt, maar dat uw ze in hun geheel doorslikt. Als u melkproducten gebruikt dan minstens 1 uur voor óf 2 uur na zuivelproducten innemen vanwege aanwezigheid van xanthineoxidase in de melkproducten.

Als u vergeten bent de tabletten in te nemen, neem ze dan op een later tijdstip nog dezelfde dag in. Als u er de volgende dag achter komt dat u ze vergeten bent, neemt u ze niet extra in. U neemt dan gewoon uw medicijnen in als altijd.

Indien u misselijk wordt van de Puri-nethol, adviseren wij u de tabletten over de dag te verdelen, of 's avonds voor het slapen in te nemen.

Bijwerkingen

Over het algemeen wordt Puri-nethol goed verdragen. De meeste bijwerkingen treden op in de eerste weken na het starten van Puri-nethol. U kunt in deze beginperiode last krijgen van verminderde eetlust, misselijkheid, braken en diarree. Meestal verdwijnen deze klachten binnen 2 tot 3 weken.

Enkele weken of maanden na de start met het gebruik van Puri-nethol kunt u last krijgen van:

- Een verhoogde kans op infecties zoals tandvleesontsteking of keelpijn in combinatie met koorts. Dit kan worden veroorzaakt door het remmende effect van het geneesmiddel op het beenmerg waar bloedcellen worden gemaakt.
- Een storing in de aanmaak van witte bloedcellen. Dit wordt gecontroleerd bij het laboratoriumonderzoek.
- Het spontaan krijgen van blauwe plekken en/of regelmatige bloedneuzen. Dit kan het gevolg zijn van een verminderde aanmaak van bloedplaatjes door het gebruik van Puri-nethol.

- Leverfunctiestoornissen. Deze stoornissen kunnen een gele verkleuring van het oogwit of van de huid veroorzaken.
- Buikklachten die u niet in verband kan brengen met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa. Er kan bijvoorbeeld in zeldzame gevallen in het begin een alveesklierontsteking optreden.

Contact MDL-arts of verpleegkundig specialisten

Mocht u last krijgen van koorts, koude rillingen, gele huid, hevig braken, blauwe plekken, bloedneuzen of hevige (buik)pijn, neemt u dan contact op met uw verpleegkundig specialist of arts. Als dit buiten kantoorijden gebeurt, neemt u contact op met de (dienstdoende) huisarts of de dienstdoende maag-, darm-, leverarts.

Doordat Puri-nethol de afweer vermindert, bent u meer vatbaar voor infectieziekten. Vermijd daarom intiem contact met mensen die een infectieziekte (bijv. griep) doormaken.

Test op tuberculose (TBC) en hepatitis

Omdat Puri-nethol het afweersysteem onderdrukt, kunnen bepaalde ziekten plotseling actief worden, bijvoorbeeld tuberculose (TBC) en hepatitis. Je kunt tuberculose en hepatitis meedragen zonder dat je hiervan klachten hebt. Daarom onderzoeken wij voor de behandeling met Puri-nethol, of u TBC en/of hepatitis heeft. Dit gebeurt door middel van bloedafname, een röntgenfoto van de longen en een huidtest (mantouxprik). Hierbij wordt een kleine hoeveelheid vloeistof onder de huid van uw onderarm gespoten. Na drie tot vijf dagen wordt de injectieplaats gecontroleerd op een eventuele huidreactie.

Controles

Voor een veilig verloop van uw behandeling is het noodzakelijk dat u zich houdt aan de poliklinische afspraken die met u worden gemaakt. Ook is het noodzakelijk om regelmatig bloedonderzoek te laten doen. Deze controles zijn nodig om het effect van de behandeling met Puri-nethol te kunnen volgen. De verpleegkundig specialist zal u begeleiden bij het starten met de Puri-nethol.

Voordat u start met de Puri-nethol

- Bloedafname om uit te sluiten dat u hepatitis B/hepatitis C heeft.
- Longfoto, bloedafname en mantouxprik om uit te sluiten dat u tuberculose heeft.

Bloedafname

Nadat u bent gestart met Puri-nethol zal de verpleegkundig specialist bloed bij u laten afnemen op de volgende momenten:

- 2 weken na starten met Puri-nethol
- 4 weken na starten met Puri-nethol
- 8 weken na starten met Puri-nethol
- 12 weken na starten met Puri-nethol

Daarna verzoeken wij u iedere 4 maanden bloed te laten afnemen op het priklaboratorium van het Dijklander Ziekenhuis. U kunt daarna zelf een telefonische afspraak maken of een mail sturen naar het algemene mailadres van de verpleegkunde specialist voor de uitslag.

Indien nodig, kan er van dit schema worden afgeweken.

Puri-nethol en alcohol

Wees voorzichtig met alcohol, want alcohol verhoogt de kans op leverafwijkingen bij gelijktijdig gebruik met Puri-nethol.

Puri-nethol in combinatie met andere medicijnen

Bloedverduunners

Gebruikt u bloedverduunners, meldt het gebruik van Puri-nethol dan aan de trombosedienst.

Allopurinol

In sommige gevallen kan uw arts of verpleegkundig specialist besluiten de concentratie van de Puri-nethol in uw bloed te bepalen. Als blijkt dat bij u onvoldoende spiegel van het medicijn kan worden opgebouwd doordat dit in uw lichaam wordt omgezet in een afbraakproduct, kan dit mogelijk gecorrigeerd worden door toevoeging van het middel Allopurinol, een medicijn wat vooral bij de behandeling van jicht wordt toegepast. Door gelijktijdig gebruik van Imuran/Puri-nethol en Allopurinol stijgt de spiegel en daalt het afbraak product. Doordat Allopurinol de afbraak van Imuran/Puri-nethol beïnvloedt moet de dosis van deze middelen worden verlaagd. Tevens dient net als bij het starten van Imuran/Puri-nethol het bloed na toevoeging van Allopurinol in de eerste weken extra gecontroleerd te worden. Daarnaast kan Allopurinol bijwerkingen geven.

Bijwerkingen

Bijwerkingen die bij Allopurinol voorkomen zijn:

- Vaak (1-10%): allergische huidreacties zoals huiduitslag.
- Soms (0,1-1%): maag-darmstoornissen zoals misselijkheid, braken (te verminderen door inname na de maaltijd).
- Zelden (0,1-0,01%): overgevoelighedsreacties. Zie bijsluiter.
- Zeer zelden (<0,01%): zie bijsluiter.

Mocht u via uw huisarts of andere specialist urinezuurverlagende middelen voorgeschreven krijgen (bijvoorbeeld bij jicht, Zyloric als ook allopurinol) vragen wij u uw MDL-arts/verpleegkundig specialist hiervan op de hoogte te stellen in verband met de interactie met Puri-nethol.

Het effect op vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Voor zover tot op heden bekend is, heeft Puri-nethol geen ongunstige invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen. Het is belangrijk om uw MDL-arts te informeren als u een zwangerschap overweegt of al zwanger bent.

In het algemeen wordt geprobeerd om medicijngebruik tijdens de zwangerschap te vermijden. Toch is het vaak nodig om met deze medicatie door te gaan bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa. Een opvlamming van de ziekte is namelijk schadelijker voor moeder en kind dan de behandeling met Puri-nethol.

Het geven van borstvoeding is mogelijk wanneer u Puri-nethol gebruikt.

Puri-nethol en zon

Patiënten die Puri-nethol gebruiken, kunnen een verhoogd risico lopen op huidproblemen, waaronder ook huidkanker. Vermijd daarom als u Puri-nethol gebruikt een te grote blootstelling aan zonlicht en UV-straling. Wij raden hierom het gebruik van een zonnebank af.

Draag beschermende kleding en gebruik zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor.

Vaccinaties (inenting)

Vaccinaties kunnen soms minder effectief zijn als u Puri-nethol gebruikt. Ook als u bent ingeënt voordat u Puri-nethol begint, bent u mogelijk minder goed beschermt. Hou hier altijd rekening mee.

Vaccinaties met een vaccin dat bestaat uit verzwakte levende virussen of bacteriën, worden ontraden bij gebruik van Puri-nethol. Denk hierbij aan onder meer een gele koorts-vaccinatie, een tuberculose-vaccinatie (BCG), een vaccinatie tegen bof, mazelen, rode hond (BMR) of een tyfusvaccinatie. Als zo'n vaccinatie nodig is, raadpleeg eerst uw arts of verpleegkundig specialist.

Griep prik

U komt in aanmerking voor de (gratis) griep prik, omdat u een iets verminderde afweer tegen infecties heeft. Hiervoor kunt u bij uw huisarts terecht. De griep prik beschermt u niet tegen alle griepsoorten die er zijn.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de verpleegkundig specialist. Voor afspraken neemt u contact op met de polikliniek maag-, darm- en leverziekten.

Belangrijke telefoonnummers en e-mail:

Voor niet spoedeisende vragen:

Denk hierbij aan vragen voor herhaalrecepten, informatie ter voorbereiding poliafspraak en voorleggen van langer bestaande problemen.

Email: IBD_zorg@dijklander.nl Wij streven ernaar om vragen zoveel mogelijk binnen 24-48 uur te beantwoorden.

NB. Vermeld altijd uw patiëntnummer of uw achternaam en geboortedatum en de locatie waar u onder behandeling bent.

Voor spoedeisende vragen:

Dagelijks telefonisch spreekuur tussen 14:00 en 16:00 uur op 0229-257800. Denk hierbij aan acute klachten zoals diarree, bloedverlies, koorts en buikpijn.

Spoedeisende Hulp (buiten kantoortijden en in het weekend)

Telefoonnummer: 0229-257257

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00106-NL 23-12-2022